

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

21.06.2016р.

м. Одеса

№ 33-р/к

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Справа № 55-01/2015

Справа № 55-01/2015 була відкрита розпорядженням Адміністративної колегії Одеського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 23.06.2015р. № 59-рп/к.

За результатами розгляду справи встановлено:

Одеське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (далі - Відділення) розглянуло колективну заяву мешканців с. Саф'яни щодо можливого порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку ТОВ «Дунайський Аграрій», яка надійшла до Відділення листом Прокуратури Одеської області № 09-01/928 від 03.04.2015р. за зверненням депутата Одеської обласної ради Веселова Сергія Робертовича.

Одеським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України на підставі ст.ст.7,17 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», п. 3 та п.8 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого Розпорядженням Антимонопольного комітету України від 21.02.2001 року за №32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції 30.03.2001 року за № 291/5482 (зі змінами та доповненнями) проведено дослідження діяльності ТОВ «Дунайський Аграрій» на ринку надання послуг з централізованого водопостачання.

За результатами проведеного дослідження встановлено наступне:

1. Рішенням № 5 від 28.01.2015р. ВК Саф'янівської сільської ради «Про погодження ціни за спожиту воду населенню та іншим споживачам на 2015 рік» погоджено ТОВ «Дунайський аграрій» розмір вартості за спожиту воду населенню та іншим споживачам з 01.02.2015р. у такому розмірі:

- Ціна населенню за 1 м.куб питної води – 6,50 грн.;
- Ціна населенню за 1 м.куб. технічної води – 3,00 грн.;
- Ціна населенню за 1 сотку питної води – 190,00 грн.;
- Ціна населенню за 1 сотку технічної води – 70 грн.;
- Відпуск води питної підприємствам – 7,30 грн. м. куб.;
- Відпуск води по виписці – 8,10 грн. м. куб.

Також, рішенням № 5 від 28.01.2015р. ВК Саф'янівської сільської ради «Про погодження ціни за спожиту воду населенню та іншим споживачам на 2015 рік» погоджено ТОВ «Дунайський аграрій» розмір вартості за спожиту воду населенню та іншим споживачам з 01.05.2015р. у такому розмірі:

- Ціна населенню за 1 м.куб питної води – 8,00 грн.;
- Ціна населенню за 1 м.куб. технічної води – 3,00 грн.;
- Ціна населенню за 1 сотку питної води – 230,00 грн.;
- Ціна населенню за 1 сотку технічної води – 70 грн.;
- Відпуск води питної підприємствам – 9,00 грн. м. куб.;
- Відпуск води по виписці – 10,00 грн. м. куб.

Відповідно до листа від 16.06.2015р. № 76 ТОВ «Дунайський аграрій» повідомило, що вартість тарифів на послуги з водопостачання для бюджетних установ та організацій вказана в рішенні № 5 від 28.01.2015р. в пункті відпуск води підприємствам.

Інвестиційна програма у ТОВ «Дунайський Аграрій» відсутня.

Діючим законодавством передбачено:

Законом України «Про житлово – комунальні послуги» визначено основні засади організаційних, господарських відносин, що виникають у сфері надання та споживання

житлово-комунальних послуг між їхніми виробниками, виконавцями і споживачами, а також їхні права та обов'язки.

Також, статтею 9 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» встановлено, що органи місцевого самоврядування здійснюють контроль за дотриманням стандартів, нормативів, норм, порядків і правил у сфері житлово-комунальних послуг, відповідно до встановлених законодавством повноважень.

Ст.30 Закону України «Про житлово – комунальні послуги» передбачає відповідності рівня цін/тарифів розміру економічно обґрунтованих витрат на їх виробництво.

Статтею 31 Закону України « Про житлово-комунальні послуги» визначено, що:

1. Порядок формування тарифів на кожний вид житлово-комунальних послуг визначає Кабінет Міністрів України.

2. Виконавці/виробники здійснюють розрахунки економічно обґрунтованих витрат на виробництво (надання) житлово-комунальних послуг і подають їх органам, уповноваженим здійснювати встановлення тарифів.

Порядок доведення до споживачів інформації про перелік житлово-комунальних послуг, структуру цін/тарифів, зміну цін/тарифів з обґрунтуванням її необхідності та про врахування відповідної позиції територіальних громад розробляється і затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства.

Таким чином, діючим законодавством визначені обов'язки виконавців/виробників комунальних послуг, в т.ч. виробників послуг з централізованого водопостачання, щодо дотримання норм та діючих правил при формування тарифів на житлово-комунальні послуги.

Виходячи з вищенаведеного, Підприємство, яке є виробником (виконавцем) послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, відповідно до вимог діючого законодавства є відповідальним за формування тарифів на свої послуги.

Механізм формування тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення визначений Порядком.

Відповідно до п.1. та п.2. Порядку формування тарифів на централізоване водопостачання, затвердженого Постановою КМУ № 869 від 01.06.11р. «Про затвердження єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги» (далі - Порядок) - Порядок визначає механізм формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення для суб'єктів природних монополій та суб'єктів господарювання на суміжних ринках, які провадять або мають намір провадити господарську діяльність з централізованого водопостачання та водовідведення та застосовується під час установаження Національною комісією регулювання ринку комунальних послуг та органами місцевого самоврядування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення для суб'єктів природних монополій, а також для суб'єктів господарювання на суміжних ринках, та поширюється на таких суб'єктів під час розрахунку таких тарифів.

Відповідно до п.3. Порядку, тарифи на централізоване водопостачання та водовідведення - вартість одиниці (1 куб. метр) централізованого водопостачання чи водовідведення відповідної якості як грошовий вираз планованих економічно обґрунтованих витрат з урахуванням планованого прибутку.

Згідно п.4. Порядку, формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення здійснюється з урахуванням витрат за кожним видом ліцензованої діяльності, облік яких ведеться ліцензіатом окремо.

Згідно п.5. Порядку, ліцензіат здійснює розподіл витрат між видами господарської діяльності, зокрема пов'язаних з централізованим водопостачанням та водовідведенням, в установленому законодавством порядку.

Відповідно до п.18. Порядку, до тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення включається планований прибуток.

Планований прибуток визначається як сума коштів, що перевищує суму повної планованої собівартості і спрямовується на здійснення необхідних інвестицій, погашення

основної суми запозичень та/або інвестування за рахунок власного капіталу в необоротні матеріальні та нематеріальні активи для провадження ліцензованої діяльності, забезпечення необхідного рівня прибутковості капіталу власників (нарахування дивідендів), відрахування до резервного капіталу та нарахування податку на прибуток.

Планування складової частини зазначеного прибутку, що передбачається для здійснення необхідних інвестицій для провадження ліцензованої діяльності, провадиться відповідно до інвестиційної програми ліцензіата, затвердженої згідно з його установчими документами і погодженої в установленому уповноваженими органами порядку.

Не включаються до розрахунку тарифів витрати, які не використовуються для визначення об'єкта оподаткування відповідно до вимог розділу III Податкового кодексу України від 02.12.10р. № 2755- VI, а саме податок на прибуток підприємств.

Згідно з п.3. Порядку, інвестиційна програма - комплекс заходів, затверджений в установленому порядку, для підвищення рівня надійності та забезпечення ефективної роботи систем централізованого водопостачання та водовідведення, який містить зобов'язання суб'єкта господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення щодо будівництва (реконструкції, модернізації) об'єктів у зазначеній сфері, поліпшення якості послуг, з відповідними розрахунками та обґрунтуваннями, а також зазначенням джерел фінансування та графіка виконання.

При аналізі розрахунку тарифів на централізоване водопостачання, Одеським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України встановлено, що зазначені розрахунки з надання послуг на централізоване водопостачання були розраховані з:

- у разі відсутності лічильника, оплата за водопостачання встановлюється за 1 сотку;
- відсутністю інвестиційної програми.

Отже, ТОВ «Дунайський Аграрій» подало на погодження ВК Саф'янівської сільській раді тарифи на послуги з центрального водопостачання, які розраховані з використанням необґрунтованих показників, тобто – не мають економічного обґрунтування.

Зазначені тарифи були встановлені Рішенням ВК Саф'янівської сільської ради від 28.01.2015р. № 5.

Таким чином, тарифи на послуги з централізованого водопостачання, встановлені Рішенням ВК Саф'янівської сільської ради від 28.01.2015р. № 5 є економічно необґрунтованими.

Такі дії ВК Саф'янівської сільської ради, у вигляді встановлення рішенням від 28.01.2015р. № 5 економічно необґрунтованих тарифів на послуги з централізованого водопостачання ТОВ «Дунайський Аграрій», є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим ст. 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції», що полягає у легітимації порушень ТОВ «Дунайський Аграрій».

Пунктом 5 статті 32 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» визначено, що у разі зміни цін/тарифів на житлово-комунальні послуги виконавець/виробник не менше ніж за 15 днів до введення їх у дію повідомляє про це споживачів з посиланням на рішення відповідних органів в засобах масової інформації.

Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України №390 від 30.07.12р. затверджено «Порядок доведення до споживачів інформації про перелік житлово-комунальних послуг, структуру цін/тарифів, зміну цін/тарифів з обґрунтуванням її необхідності та про врахування відповідної позиції територіальних громад» (далі-Наказ) визначено механізм доведення суб'єктами господарювання, що виробляють або надають житлово-комунальні послуги (далі - суб'єкти господарювання), до відома споживачів інформації про перелік житлово-комунальних послуг, структуру цін/тарифів, зміну цін/тарифів з обґрунтуванням її необхідності та врахування відповідної позиції територіальних громад при встановленні уповноваженими органами тарифів на житлово-комунальні послуги.

Пунктом 2.14 Наказу визначено, що контроль за дотримання суб'єктами господарювання порядку доведення до відома споживачів інформації про перелік житлово-комунальних послуг, структуру цін/тарифів, зміну цін/тарифів з обґрунтуванням її

необхідності та про врахування відповідної позиції територіальних громад здійснюється органами місцевого самоврядування відповідно до їх повноважень, визначених чинним законодавством.

В рішеннях ВК Саф'янівської сільської ради від 28.01.2015р. № 5 про погодження ціни за спожиту воду населенню та іншим споживачам на 2015 рік не додержані вимоги п. 5 ст. 32 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», внаслідок чого ТОВ «Дунайський аграрій» не змогло вчасно попередити споживачів за 15 днів до введення нових тарифів на послуги з водопостачання у дію в засобах масової інформації.

Згідно п. 5 ст.32 зазначеного Закону у разі зміни вартості житлово-комунальних послуг виконавець/виробник не пізніше ніж за 15 днів до введення їх в дію повідомляє про це споживача з посиланням на рішення відповідних органів.

Таким чином, ВК Саф'янівської сільської ради, прийнявши рішення від 28.01.2015р. № 5 про введення тарифів в дію з 01.02.2015р., створила для ТОВ «Дунайський аграрій» умови, за яких Підприємство не змогло забезпечити відповідне повідомлення споживачів про зміну вартості комунальних послуг з посиланням на рішення ВК Саф'янівської сільської ради відповідно до вимог ч.5 ст. 32 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», що призвело до ущемлення їх інтересів споживачів ТОВ «Дунайський аграрій».

Такі дії ВК Саф'янівської сільської ради щодо створення для ТОВ «Дунайський аграрій» умов, за яких воно не змогло забезпечити відповідне повідомлення споживачів про зміну вартості комунальних послуг з посиланням на рішення ВК Саф'янівської сільської ради відповідно до вимог ч.5 ст. 32 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим ст.17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді створення умов для вчинення ТОВ «Дунайський аграрій» порушень законодавства про захист економічної конкуренції та легітимації порушень ТОВ «Дунайський аграрій».

Враховуючи зазначене та керуючись ст.ст. 7, 12, 14, 17 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», ст. 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого Розпорядженням Антимонопольного комітету України від 21.02.2001р. № 32-Р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції 30.03.2001р. за № 291/5482, пунктом 5, 32, 33 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених Розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994р. № 5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 06.05.1994р. за № 90/299 зі змінами та доповненнями,

ВСТАНОВИЛА:

1. Визнати дії ВК Саф'янівської сільської ради, у вигляді встановлення рішенням від 28.01.2015р. № 5 економічно необґрунтованих тарифів на послуги з централізованого водопостачання ТОВ «Дунайський Аграрій», порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим ст. 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції», що полягає у легітимації порушень ТОВ «Дунайський Аграрій».

2. Визнати дії ВК Саф'янівської сільської ради щодо створення для ТОВ «Дунайський аграрій» умов, за яких воно не змогло забезпечити відповідне повідомлення споживачів про зміну вартості комунальних послуг з посиланням на рішення ВК Саф'янівської сільської ради відповідно до вимог ч.5 ст. 32 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим ст.17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді створення умов для вчинення ТОВ «Дунайський аграрій» порушень законодавства про захист економічної конкуренції та легітимації порушень ТОВ «Дунайський аграрій».

Узгоджено:

Присутні члени колегії:

І.І.Клабукова

О.В. Кузнецова

М.Ю.Юревська

Секретар колегії:

Н.П. Дротенко